

Raport z realizacji planu włączenia społeczności zgodnie z opisem procesu przygotowania LSR

Parczew, czerwiec 2023

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

I. Ogólne informacje na temat nowej Lokalnej Strategii Rozwoju.

LEADER to jedno z najbardziej popularnych i rozpoznawalnych narzędzi rozwoju obszarów wiejskich, wykorzystywanych w Europie. Ma pomóc włączyć mieszkańców wsi w proces oddolnego podejmowania decyzji i działań mających na celu poprawę jakości ich życia. W tej metodzie społeczność lokalna to najważniejszy podmiot tego procesu. Jednym z narzędzi LEADER jest Lokalna Strategia Rozwoju (LSR). Tworzona jest ona z udziałem lokalnej społeczności. LSR to dokument na podstawie którego będzie realizowany plan rozwoju danego obszaru, w tym przypadku na lata 2023-2027.

Podstawowe cechy metody LEADER:

- 1) oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii),
- 2) terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru),
- 3) zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu),
- 4) partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego),
- 5) innowacyjność (w skali lokalnej),
- 6) decentralizacja zarządzania i finansowania,
- 7) sieciowanie i współpraca (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).

II. Organizacja konsultacji społecznych.

Celem konsultacji społecznych było włącznie mieszkańców w proces przygotowania LSR, w tym zgłaszanie potrzeb, wyrażanie opinii, jak również zgłaszanie uwag, spostrzeżeń i pomysłów do LSR.

Obszar LSR 2023-2027 obejmuje 9 gmin: Parczew, Siemień, Milanów, Jabłoń, Podedwórze, Dębowa Kłoda, Ostrów Lubelski, Sosnowica i Uścimów. Dzięki poprzedniej strategii na lata 2014-2022 samorządy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i mieszkańcy mieli do dyspozycji blisko 7 milionów zł na rozwój swojego obszaru. Wsparto infrastrukturę turystyczno – rekreacyjną, działania promocyjne oraz rozwój przedsiębiorczości. W nowej perspektywie budżetowej UE przewiduje się podobną pulę na wsparcie LSR, a konsultacje dotyczyły ustalenia kierunków wydatkowania środków.

Od drugiej połowy 2022 r. do czerwca 2023 r. prowadzono szereg działań mających na celu zaangażowanie przedstawicieli lokalnych społeczności z poszczególnych gmin do wspólnej pracy nad przyszłą strategią. W pierwszej kolejności dokonano analizy danych, która pozwoliła uzyskać informacje o charakterystyce obszaru LGD, strukturze lokalnej społeczności, rynku pracy, rozwoju ekonomicznym. Zebrane informacje pochodziły z takich źródeł jak: dane statystyczne, dane urzędowe, opracowania własne. Wykorzystano również wyniki badań ewaluacji zewnętrznej realizacji LSR na lata 2016-2022, którą przeprowadziła firma OMIKRON Mariusz Wachowicz.

Następnie przystąpiono do konsultacji społecznych, odpowiednio dobranymi metodami partycypacyjnymi. Część działań była prowadzona za pomocą strony internetowej, część odbywała się na bezpośrednich spotkaniach ze społecznością lokalną. W miarę możliwości

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

spotkania prowadzone były w miejscach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Przez cały okres przygotowawczy na stronie internetowej www.lgparczew.pl funkcjonowała zakładka poświęcona pracom nad przygotowaniem nowej strategii. W zakładce tej zamieszczane były informacje dotyczące harmonogramu spotkań ze społecznością lokalną w poszczególnych gminach, ankiety dla mieszkańców, wzory fiszek projektowych (arkuszy pomysłów) oraz bieżące efekty prac nad strategią z możliwością zgłaszania uwag. Zamieszczane informacje miały na celu zagwarantowanie szerokiego udziału lokalnej społeczności w procesie tworzenia strategii, a następnie jej realizacji.

W celu bezpośredniego oraz indywidualnego kontaktu z mieszkańcami w biurze LGD utworzono punkt konsultacyjny (otwarty od poniedziałku do piątku w godzinach pracy biura). Za jego pośrednictwem (także w formie telefonicznej) można było wносить uwagi do LSR i zgłaszać własne pomysły.

W ramach konsultacji społecznych szczególna uwaga poświęcona została głównym zagadnieniom podejścia LEADER tj. innowacyjność, cyfryzacja, rozwój gospodarczy z poszanowaniem warunków przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, środowisko i klimat, zmiany demograficzne, partnerstwo w realizacji LSR.

Podczas wszystkich realizowanych działań związanych z opracowaniem LSR zamieszczano informacje o otrzymanej pomocy z EFROW w ramach PROW 2014-2020, zgodnie z warunkami określonymi w księdze wizualizacji znaku PROW 2014-2020.

Informacje, które pozyskano na etapie procesu konsultacji społecznych prowadzonych na obszarze LGD zostały wykorzystane do opracowywania strategii. Skutki i wyniki zastosowanych metod szczegółowo opisano w poszczególnych rozdziałach LSR.

Całość prac związanych z powstaniem strategii koordynowało biuro LGD. Analizą zebranych danych i określeniem rozwiązań do implementacji w LSR zajmowała się grupa robocza (specjalnie wyłoniona w tym celu przez zarząd LGD), w skład której weszli: prezes LGD, członek Rady, pracownicy biura, przedstawiciele sektorów: społecznego, publicznego i gospodarczego oraz eksperci (trzech z obszaru LSR, posiadający doświadczenie w realizacji projektów, w tym dofinansowanych ze środków LEADER oraz jeden zewnętrzny ekspert).

Informacje o tworzeniu grupy roboczej ds. LSR rozpowszechniano wśród uczestników spotkań konsultacyjnych w poszczególnych gminach i zachęcano ich do włączenia się w jej prace. Grupa robocza na każdym etapie podejmowała decyzję, co zostanie uwzględnione w LSR, a co zostanie odrzucone. Zespół przyjmował wnioski: zgodne z programem w ramach którego przygotowywana była strategia (tj. PS WPR 2023-2027), innymi programami/funduszami, z których finansowane będą działania uwzględnione w LSR, powiązane z wypracowanymi elementami LSR, racjonalne i uzasadnione przez zgłaszającego. Wnioski przyjęte uwzględniono w poszczególnych rozdziałach strategii. Odrzucono wnioski, które były niezgodne z wytycznymi, były niezasadne lub zgłoszone bez uzasadnienia, co budziło wątpliwość, czy pomysł zostanie w przyszłości zrealizowany. We wnioskach

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

uwzględniono przede wszystkim takie obszary interwencji, które są zgodne z zasadami realizacji PS WPR oraz obowiązującymi przepisami, natomiast pominięto problemy, których rozwiązanie leży poza możliwościami czy kompetencjami LGD, jak np. poprawa infrastruktury drogowej, utworzenie placówek opieki medycznej, dostęp do placówek szkolnych. W trakcie konsultacji organizacje pozarządowe, mieszkańcy, a szczególnie przedstawiciele sektora publicznego podkreślali, że środki będące w dyspozycji LGD będą niewystarczające na realizację dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych i wskazywali na potrzebę budowy społeczeństwa partycypacyjnego poprzez zaangażowanie jak największej liczby mieszkańców, podmiotów w realizację operacji w ramach LSR.

III. Metody konsultacji społecznych.

1. **Spotkania konsultacyjne** – w październiku 2022 r. przeprowadzono dziewięć spotkań konsultacyjnych, po jednym w każdej gminie:

- 11.10.2022r. – Jabłoń;
- 12.10.2022r. – Uścimów;
- 14.10.2022r. - Milanów;
- 18.10.2022r. – Sosnowica;
- 19.10.2022r. – Parczew;
- 21.10.2022r. – Siemień;
- 25.10.2022 r. – Dębowa Kłoda;
- 26.10.2022r. – Milanów;
- 27.10.2022r. – Ostrów Lubelski.

Informacje o konsultacjach zamieszczono na stronach internetowych LGD, urzędów gmin, a także na tablicach ogłoszeniowych. Rozesłano również informację e-mailem do członków LGD, byłych beneficjentów, organizacji pozarządowych, w tym zrzeszających seniorów, czy działających na rzecz osób młodych. Poinformowano telefonicznie lokalnych liderów (sołtysi, radni, prezesi NGO), którzy przekazali informację mieszkańcom w swoich miejscowościach. Łącznie w spotkaniach udział wzięło 115 osób. Podczas konsultacji byli obecni przedstawiciele środowisk samorządowych, organizacji społecznych (stowarzyszenia, OSP, KGW), przedsiębiorcy, ośrodki wsparcia osób z niepełnosprawnościami, mieszkańcy, członkowie LGD, osoby młode, seniorzy. Uczestnicy spotkań wskazali jakie dana gmina ma mocne i słabe strony, jakie są szanse i zagrożenia (wstępna analiza SWOT). W trakcie spotkań zdefiniowano problemy, potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności oraz propozycje ich rozwiązania. Określono wstępne cele/kierunki strategii, planowane działania oraz identyfikację grup docelowych strategii.

W trakcie spotkań szczególną uwagę poświęcono głównym zagadnieniom podejścia LEADER tj.:

- innowacyjność (określenie definicji innowacyjności i jej wdrażanie poprzez projekty, stosowanie w kryteriach oceny),

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

- cyfryzacja,
- rozwój gospodarczy z poszanowaniem warunków przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego (określenie rodzajów działalności gospodarczej, które należy wspierać poprzez LSR),
- środowisko i klimat (sposoby realizacji projektów z uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego),
- zmiany demograficzne (w jakim stopniu negatywne zmiany demograficzne, takie jak wyludnianie i starzenie się społeczeństwa dotyczą obszaru LSR i w jaki sposób można im przeciwdziałać poprzez wskazanie konkretnych rozwiązań),
- partnerstwo w realizacji LSR (nowe sposoby wspólnej realizacji przedsięwzięć i projektów partnerskich, rozwój partnerskich relacji wewnątrz LGD).

Na zakończenie spotkań poproszono uczestników o wypełnienie ankiety, która była uzupełnieniem podejmowanych zagadnień. Uczestników spotkań poinformowano o tworzeniu grupy roboczej ds. LSR i zachęcano do włączenia się w jej prace. Wyniki spotkań zostały wykorzystane na dalszych etapach opracowania strategii.

2. Badanie ankietowe.

Ankiety zamieszczono na stronie LGD, a informacje o możliwości ich wypełnienia były rozsyłane drogą e-mailową oraz przekazywane poprzez rozmowy tel. i bezpośrednie kontakty z mieszkańcami i przedstawicielami różnych instytucji i organizacji (wymienionych wyżej). Wyniki ankiet zostały wykorzystane do wskazania atutów i słabych stron obszaru, definiowania potrzeb rozwojowych oraz do identyfikacji grup docelowych.

3. Wywiady indywidualne.

W ramach zbierania informacji do strategii przeprowadzono również telefoniczne wywiady z wójtami i burmistrzami oraz przedstawicielami sektora gospodarczego. Podczas wywiadów zebrano informacje o potrzebach gmin (m.in. w zakresie rozwoju infrastruktury, promocji obszaru), problemach w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na obszarze LSR (m.in. wskazano jakie są największe bariery w prowadzeniu własnej firmy oraz jakie przeszkody pojawiają się przy podejmowaniu nowej działalności gospodarczej), kierunkach wsparcia przedsiębiorczości (jakie branże należy wspierać).

4. Punkt konsultacyjny .

Nieprzerwanie w Biurze LGD otwarty był punkt konsultacyjny, czynny pięć dni w tygodniu. Informacja została też zamieszczona na stronie internetowej LGD. Dzięki temu wszystkie zainteresowane osoby z obszaru LGD mogły indywidualnie zasięgnąć szczegółowych informacji dotyczących powstawania LSR (terminy dalszych prac, możliwość zapoznania się z już opracowanymi opisami dokumentów, wnoszenie uwag itd.) Aby zapewnić w opracowaniu LSR udział społeczności wykluczonej cyfrowo, możliwe było również wypełnienie ww. ankiet w formie papierowej w biurze LGD.

5. Fiszka projektowa (arkusz pomysłu).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

W celu dokładnego określenia przedsięwzięć, celów, wskaźników oraz alokacji budżetu LSR, zachęcano potencjalnych wnioskodawców/beneficjentów do przedstawienia własnych propozycji projektów, które zamierzali zrealizować w przyszłości. Dzięki tej metodzie zebrano ważne informacje, wskazujące jakie konkretne działania w ramach LSR będą chętnie podejmowane przez beneficjentów. Wzór fiszki projektowej i informacje na temat możliwości ich składania dostępne były na stronie internetowej LGD oraz w biurze stowarzyszenia. Dodatkowo, pracownicy LGD informowali i zachęcali do ich składania drogą telefoniczną i mailową.

6. Tematyczne spotkania/warsztaty konsultacyjne .

Przeprowadzono dwa spotkania tematyczne. W pierwszym udział wzięli liderzy z terenu LGD (przedstawiciele władz lokalnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy), są to głównie osoby od lat współpracujące z LGD. Zostały one zaproszone na spotkanie telefonicznie i mailowo. Przedstawiciel LGD zaprezentował wyniki analizy SWOT i diagnozy oraz omówił matrycę logiczną celów przygotowywanej strategii. Następnie w oparciu o przedstawione wcześniej wnioski wspólnie opracowano i dookreślono cele strategii. Po warsztatowym wypracowaniu wspólnej wersji celów i przedsięwzięć zaplanowano także wskaźniki na poziomie produktu i przypisano odpowiednie wskaźniki rezultatu.

W drugim spotkaniu którym uczestniczyli członkowie grupy roboczej oraz przedstawiciele grup osób w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowanych na obszarze LSR. W spotkaniu uczestniczyły także osoby, które wyraziły chęć współpracy przy ustaleniu kryteriów i procedur wyboru operacji, to między innymi byli beneficjenci, których obecność pozwoliła na przeprowadzenie konstrukcyjnej dyskusji na temat wad i zalet oraz stopnia trudności kryteriów w minionym okresie programowania, czy zasad wyboru i oceny operacji. Uczestnicy zapoznali się z dotychczasowymi rozwiązaniami oraz nowymi wymaganiami. Przeanalizowano wypracowane w poprzednich etapach zapisy dokumentów i zgłaszane uwagi. Dyskutowano i szukano nowych rozwiązań przy tworzeniu definicji poszczególnych kryteriów, zasad oceny, procedurze monitoringu i ewaluacji, planie komunikacji. W trakcie analizy wnoszono uwagi dotyczące uproszczenia procesu wyboru i sprawozdawczości. Zasugerowano również, aby wyniki monitoringu i ewaluacji były przedstawiane w możliwie prosty i zrozumiały sposób dla społeczności lokalnej. Preferowaną formą analiz i badań jest ankieta, najlepiej w formie elektronicznej. Zgłaszano stosowanie różnorodnych środków komunikacji, dostosowanych do potrzeb poszczególnych grup docelowych i w niekorzystnej sytuacji.

7. Panele Grupy Roboczej

Przeprowadzono spotkania Grupy Roboczej ds. LSR w trakcie opracowywania poszczególnych części strategii. Spotkania były prowadzone w formie paneli, na których dyskutowano, analizowano dane, informacje, wyniki badań i proponowano rozwiązania do implementacji w LSR.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Ostateczny projekt LSR na lata 2023-2027 dostępny był do wglądu w Biurze LGD (informacja o konsultacji projektu LSR została zamieszczona na stronie internetowej LGD). Umożliwiono zgłaszanie uwag za pomocą przygotowanego formularza.

IV. Wykaz zgłaszanych przez społeczność propozycji, pomysłów, potrzeb w procesie tworzenia LSR.

Najważniejsze zgłaszane propozycje, pomysły, potrzeby, uwagi do LSR na lata 2023-2027:	Odniesienie LGD: przyjęto / nieuwzględnienie / do rozważenia w przyszłości:
Rozwój agroturystyki poprzez tworzenie nowych i wsparcie istniejących gospodarstw agroturystycznych.	przyjęto
Udoskonalenie infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej wokół Szlaku Jagiellońskiego.	przyjęto
Stworzenie komunikacji publicznej na terenie powiatu parczewskiego w szczególności na potrzeby osób starszych.	nieuwzględnienie
Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie wśród osób młodych i seniorów.	przyjęto
Promowanie aktywnego trybu życia z wykorzystaniem atrakcji przyrodniczo – krajobrazowych obszaru LSR.	przyjęto
Rozwój współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami poprzez realizację wspólnych działań.	przyjęto
Powstrzymanie emigracji ludzi młodych poprzez udzielanie dotacji na podejmowanie działalności gospodarczych (tworzenie nowych miejsc pracy).	przyjęto
Zwiększenie zdolności inwestycyjnej przedsiębiorców poprzez przyznawanie wsparcia finansowego na rozwój istniejących firm.	przyjęto
Poprawa infrastruktury dróg publicznych.	nieuwzględnienie
Rozwój i promocja produktów lokalnych, żywności ekologicznej.	przyjęto
Zwiększenie liczby obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.	przyjęto
Wsparcie tworzenia koncepcji inteligentnych wsi.	przyjęto
Wsparcie działań rozwijających kompetencje osób starszych (warsztatowe aktywizujące osoby starsze, rozwijające umiejętności manualne, zajęcia ruchowe, profilaktyka zdrowotna itp.)	przyjęto

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Ukierunkowanie budżetu LSR na rozwój infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami.	niewwzględnienie
Polepszenie połączeń komunikacyjnych z większymi ośrodkami miejskimi.	niewwzględnienie
Modernizacje i wyposażenie świetlic wiejskich.	przyjęto
Rozwój obiektów małej architektury przyczyniających się do integracji społecznej (np. wiaty, altany, place zabaw, boiska sportowe).	przyjęto
Rozwój lokalnej turystyki poprzez tworzenie zagród edukacyjnych, wsparcie małych gospodarstw rolnych.	przyjęto
Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców.	przyjęto
Tworzenie placówek opieki zdrowotnej.	niewwzględnienie
Zwiększenie ilości dostępnych miejsc w domach pomocy społecznej.	niewwzględnienie
Wsparcie działań, inicjatyw związanych z kultywowaniem lokalnej kultury, tradycji i historii.	przyjęto
Budowa dróg rowerowych.	do rozważenia w przyszłości
Uatrakcyjnienie i zwiększenie oferty kulturalnej na obszarze LSR.	przyjęto
Tworzenie miejsc w których społeczność lokalna może kultywować tradycje, organizować warsztaty, przechowywać eksponaty.	przyjęto
Realizacja projektów partnerskich nastawionych na innowacyjność.	przyjęto
Poprawa dostępu do placówek oświatowych (wydłużenie czasu pracy przedszkoli), powstawanie żłobków.	niewwzględnienie
Podejmowanie przez LGD działań zachęcających do realizacji projektów partnerskich i wdrażania innowacji (np. poprzez stosowanie odpowiednich kryteriów oceny wniosków).	przyjęto
Stosowanie przez LGD zrozumiałych komunikatów, sformułowanych prostym językiem w trakcie informowania o zasadach wsparcia z LSR.	przyjęto
Stosowanie zróżnicowanych źródeł komunikacji ze społecznością lokalną w trakcie wdrażania LSR.	przyjęto
Uproszczenia procesu oceny i wyboru operacji.	do rozważenia w przyszłości

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja mająca na celu wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER